

Hướng dẫn soạn bài: Truyện về các vị thần sáng tạo thế giới SGK Ngữ văn 10 KNTT

*** Trước khi đọc**

Câu hỏi (trang 11 SGK Ngữ văn lớp 10 Tập 1):

- Truyện: thần thoại Hy Lạp, Sơn Tinh Thủy Tinh, Con Rồng cháu Tiên, Thần Kim Quy, Thần trụ trời, thần núi Tản Viên, Nữ Oa vá trời,...
- Phim: Cuộc chiến của các vị thần (thần thoại Ấn Độ), Đông phương thần Oa (Trung Quốc), truyền thuyết Thánh Gióng (Việt Nam),....
- Điều làm nên sức hấp dẫn của tác phẩm là những yếu tố kì ảo vô cùng đặc biệt, con người thường có siêu năng lực làm những điều phi thường, nội dung tác phẩm kì thú, lôi cuốn bạn đọc.

*** Đọc văn bản**

1. Chú ý các chi tiết mở đầu câu chuyện

- Chưa có vũ trụ, muôn vật và loài người
- Trời đất hỗn độn, tăm tối, lạnh lẽo

2. Hình dung vóc dáng và những hành động của thần Trụ Trời

- Vóc dáng: Một ông thần thân thể to lớn, chân bước một bước từ tỉnh này qua tỉnh nọ, đỉnh núi này sang đỉnh núi kia
- Hành động: đứng dậy dùng đầu đội trời lên rồi đào đất, đá thành cái cột vừa to vừa cao để chống trời

3. Có những vị thần nào được liệt kê trong bài về?

- Thần đếm cát, thần tát biển, thần kê sao, thần đào sông, thần trồng cây, thần xây rú, thần trụ trời

4. Chú ý các chi tiết miêu tả công việc và “tính khí” của thần Sét

- Công việc: thi hành luật pháp ở trần gian, thần có một lưỡi búa, khi xử án kẻ nào dù là người, là vật, là cây cỏ thì thần tự mình nhảy xuống tận nơi trở ngọn cờ vào đầu tội nhân rồi dùng lưỡi búa bổ xuống đầu. Có khi xong việc thần không mang lưỡi búa lên theo mà quẳng luôn tại đó. Thần thường ngủ về mùa đông, vào tháng hai, ba mới dậy làm việc.

- Tính khí: rất nóng nảy, hễ Ngọc Hoàng sai là đi ngay, hễ thấy là đánh liền cho nên cũng có lúc làm cho người, vật chết oan

5. Chú ý hình dạng và hoạt động của thần Gió

- Hình dạng: kì quặc, không có đầu, bảo bối của thần là một thứ quạt màu nhiệm

- Hoạt động: làm gió nhỏ hay bão lớn, lâu hay mau tùy theo lệnh Ngọc Hoàng. Thần Gió phối hợp với thần Mưa, có khi cả thần Sét là những lúc đáng sợ nhất. Những lúc thần xuống hạ giới đi chơi vào những buổi tối trời là lúc giữa đồng bằng tự nhiên nổi lên trận gió xoay, dân gian thường gọi là thần Cụt Đầu.

6. Mục đích của việc tạo ra nhân vật đưa con thần Gió là gì?

- Nhằm giải thích hiện tượng gió và lí giải sự xuất hiện của cây ngải tương quân. Đó là do con thần Gió hoá thành khi phải chịu hình phạt của Ngọc Hoàng.

*Sau khi đọc

Nội dung chính

Văn bản “Truyện về các vị thần sáng tạo thế giới” đã lý giải về sự hình thành của thế giới tự nhiên thông qua các vị thần. Mỗi vị thần có một quyên năng đặc biệt, đảm bảo sự sống cho trái đất. Truyện về các vị thần đã phản ánh quan niệm nhận thức của con người thời cổ về thế giới xung quanh và thể hiện khao khát chinh phục tự nhiên.

Soạn bài Truyện về các vị thần sáng tạo thế giới | Hay nhất Soạn văn 10 Kết nối tri thức

* Sau khi đọc

Câu 1 (trang 14 SGK Ngữ văn lớp 10 Tập 1):

Đặc điểm

Thần Trụ Trời

Thần Sét

Thần Gió

Thời gian

Chưa có vũ trụ, chưa có muôn vật và loài người

Không gian

Trời đất chỉ là một đám hỗn độn tối tăm và lạnh lẽo

Nhân vật

Thần trụ trời – một ông thần thân thể to lớn không biết bao nhiêu mà kể

Thần Sét – có danh hiệu là Thiên Lô, ông Sấm

Thần Gió – hình dạng kì quặc, không đầu

Sự kiện chính

Thần ở trong đám mờ mịt hỗn độn không biết đã từ bao lâu, bỗng đứng dậy dùng đầu đội trời lên rồi đào đất, đá đắp thành một cái cột vừa to vừa cao để chống trời.

Thần bị bắt nằm im một nơi không cựa quậy, con gà của Ngọc Hoàng được lệnh thỉnh thoảng lại mổ một cái làm cho thần đau nhói nhưng không làm gì được

Thần Gió có đứa con nghịch ngợm. Khi hạ giới mất mùa đói khổ, người chông đi xa xin được bát gạo vềnấu cho vợ nhưng bị con thần Gió quạt tứ tung văng xuống ao.

Câu 2 (trang 14 SGK Ngữ văn lớp 10 Tập 1):

- Nhân vật chính: thần Trụ Trời, thần Sét, thần Gió => đều là những vị thần sáng tạo thế giới

- Nội dung: lí giải về sự hình thành của bầu trời, mặt đất, của sấm sét và gió

Câu 3 (trang 14 SGK Ngữ văn lớp 10 Tập 1):

- Thần Trụ Trời, thần Gió, thần Sét đều có ngoại hình kì lạ khác thường, tính khí mạnh mẽ, nóng nảy, nghịch ngợm

- Sự tưởng tượng về các vị thần dựa trên những đặc điểm của những hiện tượng tự nhiên mà con người cần lý giải.

+ Bầu trời rộng lớn => Thần Trụ Trời có thân thể to lớn

+ Sét là những tia nhỏ, âm thanh lớn => thần Sét có mặt mũi rất nanh ác, tiếng quát tháo rất dữ dội

+ Gió không có hình thù rõ ràng => thần Gió có hình dạng kì quặc, không có đầu.

Câu 4 (trang 14 SGK Ngữ văn lớp 10 Tập 1):

Thần Trụ Trời

Thần Sét

Thần Gió

Công việc

Nâng đỡ bầu trời

Tạo tia sét

Tạo gió

Miêu tả công việc

Thần ở trong đám mờ mịt hỗn độn không biết đã từ bao lâu, bỗng đứng dậy dùng đầu đội trời lên rồi đào đất, đá đắp thành một cái cột vừa to vừa cao để chống trời.

thi hành luật pháp ở trần gian, thần có một lưỡi búa, khi xử án kẻ nào dù là người, là vật, là cây cỏ thì thần tự mình nhảy xuống tận nơi trở ngọn cờ vào đầu tội nhân rồi dùng lưỡi búa bổ xuống đầu.

Làm gió nhỏ hay bão lớn, lâu hay mau tùy theo lệnh Ngọc Hoàng. Thần Gió phối hợp với thần Mưa, có khi cả thần Sét là những lúc đáng sợ nhất. Những lúc thần xuống hạ giới đi chơi vào những buổi tối trời là lúc giữa đồng bằng tự nhiên nổi lên trận gió xoay, dân gian thường gọi là thần Cụt Đầu.

Mục đích

Lí giải tại sao có mặt đất và bầu trời

Lí giải tại sao mỗi lần chớp rạch, biết có sét

Lí giải hiện tượng gió và sự xuất hiện của cây ngải gió

Câu 5 (trang 14 SGK Ngữ văn lớp 10 Tập 1):

- Con người nhận thức thế giới tự nhiên vô cùng bí ẩn, có những năng lực kì lạ không thể giải thích. Vì vậy, họ tạo ra hình tượng các vị thần để lí giải tất cả những hiện tượng tự nhiên xảy ra xung quanh.
- Họ gửi gắm vào các hình tượng thần linh khát vọng khám phá, giải thích và chinh phục tự nhiên.

Câu 6 (trang 14 SGK Ngữ văn lớp 10 Tập 1):

- Cách xây dựng các nhân vật thần linh đều mang một ngoại hình đặc biệt, khác thường, một sức mạnh siêu nhiên thần bí.
- Tình cảm của người xưa đối với thế giới tự nhiên: tôn sùng, kính trọng

Câu 7 (trang 14 SGK Ngữ văn lớp 10 Tập 1):

- HS có thể đưa ra nhiều cách lí giải, sau đây là một gợi ý
- Trong cuộc sống hiện đại, mọi hiện tượng tự nhiên đều có thể lí giải bằng kiến thức khoa học. Tuy nhiên, cuộc sống vô cùng rộng lớn và còn những điều bí ẩn mà con người không thể khám phá hết, vì vậy, niềm tin thiêng liêng về một thế giới mà ở đó

vạn vật đều có linh hồn vẫn còn sức hấp dẫn cho đến hiện tại. Việc con người có niềm tin tín ngưỡng, tin vào những vị Thần Phật chính là điển hình cho thấy ngày nay, chúng ta vẫn luôn có niềm tin vào thế giới linh thiêng.

* Kết nối đọc – viết

Bài tập (trang 14 SGK Ngữ văn lớp 10 Tập 1):

Viết đoạn văn (khoảng 150 chữ) phân tích một chi tiết kì ảo trong một truyện thần thoại đã học hoặc tự đọc thêm

Đoạn văn tham khảo:

Nữ Oa là vị thần sinh ra loài người. Con cháu bà sống trong cõi thế gian bình yên vô sự thì bỗng một hôm Thủy Thần, Cung Công và Hỏa Thần, Chúc Dung gây sự đánh nhau rất dữ dội. Hậu quả khiến cây cột chống Trời gãy gập xuống, một góc trời bị sụt lở gây ra tai họa khủng khiếp cho loài người. Nữ Oa đau lòng khi thấy con cháu sống trong cảnh tối tăm khổ ải đã không quản khó khăn, vất vả, ngày đêm một mình hì hục khuôn đất, đội đá ở khắp nơi về để vá trời cho bằng được, kịp cứu đàn con. Bà chọn đá ngũ sắc, chất lên thành núi, đốt lửa luyện đá thành keo rồi lần lượt vá hết các vết thủng trên vòm trời. Từ đó, con người sống dưới vòm trời trong xanh, điểm mây ngũ sắc, không còn lo trời sập, không sợ nước lũ và các loài ác thú, chăm lo làm ăn, bốn mùa no đủ, vui tươi.